

Manó Dóri és Picur Lóri egy napja

(avagy egy élménydús nyaralási napok emlékei)

A tavaszi szünet egy részét a megyeszékhelyen lakó nagyszüleinknél töltöttük el. Én és a kishúgom (becenevünkön: Picur és Manó) egy kisvárosban lakunk, édesanyánk kísért el minket a nagy útra, de nem autóval mentünk, hanem vonatra szálltunk és megtudtuk, hogy már egy, 18 év alatti gyerekekkel utazó szülő is 33 % kedvezményt kap, a nagycsaládosok pedig jóval többet is megspórolhatnak. Az E-ticket, azaz az internetes jegyelővétel használatával azt

a kellemetlen helyzetet is elkerültük, hogy hosszú ideig sorban álljunk, ráadásul nem kellett előző nap csak amiatt kimenni a vasútállomásra a kocsival, hogy biztosan legyen helyjegyünk az IC-n. Egyik unokatesóm naponta ingázik a másik megyében levő egyetemre, hallgatóként 90%-os kedvezménnyel tud bérletet venni a vonatra és félárú a helyi kombinált bérlete is, remek a tömegközlekedési menetrend és

vannak átszállópontok is. Ha autóval vagy motorral egyedül menne, akkor csak a feltorlódott kocsisor számát növelné és e tettel igencsak megnövelné a légkörbe jutó káros gázok mennyiségét. Egyébként vadonatúj villamoson és CNG buszon utazhattunk. Alacsonypadlósak, ezért a kismamák, a nagy csomagokkal közlekedő egyetemisták és az idős emberek is könnyen felszállhatnak a járműre. Sőt, minden megállóban az aktuális hőmérsékletet, időt és a

következő járat indulási időpontját is jelölik a modern utastájékoztató táblákon. Még WiFi is van a járműveken és a QR-kódos valós idejű menetrendet is

böngészhetjük akár utazás közben is. Hazaérve mutattak újságcikket, közösen el is olvastuk: a gázmotornak nincs szüksége részecskeszűrőre és a 75 db CNG busz évente várhatóan 4,25 millió km-t fog megtenni, és 66 tonnával kevesebb nitrogén-dioxidot juttat majd a város levegőjébe, ugyanennyi dízelbuszhoz képest. Nyaralásunk első estéje úgy telt el, hogy Nagyi a vacsorához házi tejből készített nekünk kakaót és ettünk a frissen sültöt bagetthez a házi készítésű sajtból is. A tehenészet a háztól kb. 2 km-re van és az őstermelő hetente háromszor a helyi piacon árulja a portékáit, mivel úgyis útba esik, ezért külön költség nélkül hozza házhoz neki. Több szomszédja azóta törzsvásárló lett, és ha már nincs otthon reggel, akkor elteszik neki, nehogy lába keljen ennek a finomságnak ☺

Kitaláltuk, hogy milyen ebédet főzzünk, majd kora reggel elmentünk a piacra, Nagyinak van kerékpárja, amire Nagypapa felszerelt egy első kosarat is. Mivel kb. fél óra sétára volt, ezért mi gyalog kísértük el őt és vittünk magunkkal fonott kosarakat és a jó erős, vidám színű patchwork táskát is, amit

Nagyi varrt a már kinőtt ruhákból. Útközben láttuk, hogy egy ház műanyag szelektívgyűjtő edénye teljesen tele van és még a tetejére is tett valaki egy hungarocell darabot. Talán nem tudják, hogy szét is lehet lapítani például az italos

kartondobozt, a sörös dobozt és a PET-palackot? Az biztos, hogy ha így tettek volna, akkor minden belefért volna, mert a szemét térfogata kb. harmada lenne, mint eredetileg, ráadásul nem is esik ki semmi a földre, amikor a kukásautó felemeli.

Jártunkban-keltünkben észrevettük, hogy egy másik utcában épp akkor fordult be az utcába a szemetesautó és épp a kommunális edényeket ürítették ki, de sajnos minden

szemét egybe volt ömlesztve, ez bizony nem környezetbarát szemlélet. Nagyi a konyhában ki is alakított egy kis szelektív sarkot. Nézzétek csak, milyen kis helyet foglal! Az odafigyelésének és tenni akarásának eredményeként az eddigi 120 literes kommunális kukát is kisebbre (80 literesre) cserélhette a következő hónapban, mert jóval kevesebb lett az ebbe belehelyezhető szemét. Ráadásul pénzt is megspórolt! Büszkén újságolta, hogy a postás már a csökkentett

összegekről szóló csekket hozta neki és a „Szelekt Ákos” matricát is megkapta. Rá is ragasztotta a kukára, hogy mindenki lássa, hogy ebbe bizony csak az a szemét kerül, amit már nem lehet

újrahasznosítani. Kapott is egy javaslatot a számla mellé, miszerint inkább intézze ügyeit online, így bármikor befizetheti a csekket, nem kell sorban állni a postán és mindig nyomon követheti a dolgokat. Másnap be is ment az ügyfélszolgálatra és elintézte. Egyik barátnője társasházban lakik és lelkes környezetvédő, a lakóközösségi gyűlésen felvetette és meg is szavazták, hogy az udvarra készítenek egy közös komposztálót és balkonkertészkedni is fognak.

Kellemesen elfáradva értünk haza, és rögtön neki is láttunk a főzésnek. Nagyinak olyan tűzhelye van amit nem is láttunk még, mert nemrég cserélte le a közel 25 éves ősrégi gáztűzhelyét erre az A++ besorolásúra. Nagypa is épp ekkor ért haza egy barátjától és szeretett volna inni egy instant kávé, ezért fel is tette a tűzhelyre az edényt, hogy vizet melegítsen benne. Mi észrevettük és szóltunk neki, hogy egyrészt nem használt fedőt, másrészt nem a megfelelő méretű helyre tette a lábast,

így rengeteg energia megy veszendőbe! Mindkét fogás készítésénél figyeltünk ezekre a dolgokra és arra is, hogy ha már forrt a főzővíz, akkor vegyük le takarékra a gázt, mivel a továbbforralással egyáltalán nem fog hamarabb megfőni az étel és ezzel a kis mozdulattal is tudunk energiát spórolni. A mosdóba is elmentünk és meglepődve vettük észre, hogy nem nagy tárolókapacitású bojler használnak

Nagyiék, hanem átfolyós vízmelegítőt. Bár jellemző a kis helyigény, de a használati melegvíz előállítására a fogyasztással egyidejűleg történik, és "nem fogy ki." Viszont a készülék csak egy csapoló egyidejű ellátását teszi lehetővé és rengeteget energiát fogyaszt. Ha például egy zuhany működik és kinyitjuk a konyhai mosogató csapját is, akkor a termelt vízmennyiség már kétfelé oszlik: a zuhany beállított

víz hőmérséklete kellemetlenül csökkenni fog, brrr ☹️ Ebéd után segítettünk elmosogatni. Nagyiéknál kétmedencés mosogató van és két lavort használnak, egy fémet a mosószeres mosogatóra, egy műanyagot az öblítés céljára. Perlátort is felszerelt a csapra, így jóval kevesebb lesz a vízhasználat. Környezetbarát mosogatószerezettel mosogat és rendszeresen alkalmazza takarításnál a környezetkímélő szereket. Például a szódabikarbónát, mely kevés vízzel elkeverve kiválóan helyettesíti a klórtartalmú és mérgező vegyszereket, de tűzhelytisztításra is felhasználható ugyanannyi ecet hozzáadásával. A mosószóda azért környezetbarát, mert úgy készül, hogy az előállításának

nincsenek káros mellékhatásai. Tisztító, zsíroltó és vízlágyító hatása alkalmassá teszi az erősen szennyezett ruhák, felületek tisztítására. Igen kis mennyiség is elegendő belőle. Nagyi a mosáshoz fele-fele arányban használ általános mosószert és mosószódát, ráadásul mindig telepakolja a mosógépet és 40 fokra állítja a hőfokot, ez is elegendő. A használt olajat pedig nem önti le a WC lefolyójába és a szemetesbe, hanem leszűri és újra felhasználja, illetve ha már nem kell, akkor összegyűjti és elviszi a hulladékudvarba. Tudtad-e, hogy 1 liter használt sütőolaj akár 100 köbméter vizet képes beszennyezni?

Nagyi aznap délutánra várta a nyílászáró cserét végző szakembereket, ugyanis elhatározta, hogy lassacskán minden ablakát lecseréli dupla/tripla üvegezésű és hőszigetelésűekre, hogy ne húzzon ki a meleg. A termosztátot pedig az eddigi 23 fokról alacsonyabbra teszi, így bár nem fog szoknyában és blúzban flangálni a házban, de tudja, hogy fel is lehet húzni egy vékony pulóvert és hosszú nadrágot is, ráadásul ezzel a cselekedettel a fűtési számlája is jelentősen le

fog csökkenni. Este barlangot építettünk a takarókból és zseblámpát is kaptunk, hogy ne legyün sötétben...Nagyi a kerékpárján elsősorban dinamós világítást használ, de néha nehéz hajtani, ezért vett villogókat is, de csak újratölthető elemeket használ a működtetésükhöz. Így a környezetet is védi, mert ezek élettartama kb.10 év és több százszor is feltöltheti ezeket az elemeket, ráadásul a mi zseblámpákba is jó a mérete. A kidobott szárazelemek nagymértékben károsítják környezetünket és vizeinket. Magyarország területén kb. 2000 tonna szárazelem kerül a kukák mellé és 1 kg elem 8000 liter vizet szennyez el.

Vacsora után mesét néztünk a LED televízión és Nagypapa beállította a készüléket, hogy ha elaludna éjszaka a tévét nézve, akkor az magától kikapcsol. A figyelmeztető üzenet épp a mese végén tűnt fel a képernyő alján ☺

A kapcsolós hosszabítóval is hamar megbarátkoztunk, így biztos nem felejtjük el áramtalanítani a berendezéseket. Meglátogatott minket a nagybátyánk is, akinek sajnos még kb. félórát dolgoznia kellett a laptopján a munkája miatt. Hozott magával kicsi LED-es lámpát, amit USB-vel lehet hozzacsatlakoztatni a géphez. Tényleg nagy fényt ad és így nem kell felkapcsolni egy lámpát sem! Jól elfáradva térünk aludni és az élményeket még hosszasan kiveséztük, sustorogva a paplan alatt a barlangunkban...